

Dnes v čísle:

Akademická obec FTK UP
bilancovala
Uplynulo padesát pět let od
otevření Palackého univerzity
Implantační centrum
Z galerie olomoucké
univerzity /XIII/

Žurnál

19**Ročník 11 • Vychází 22. února 2002**

Slavnostní promoce nových doktorů a docentů

V úterý 19. 2. proběhly v aule Filozofické fakulty UP slavnostní promoce nových absolventů doktorských studijních programů na Lékařské fakultě, Filozofické fakultě, Pedagogické fakultě, Přírodovědecké fakultě a Fakultě tělesné kultury UP a dvou nových docentů (LF UP).

Na shromáždění akademické obce byli přítomni zástupci jmenovaných fakult, prorektor pro studijní a pedagogické záležitosti doc. J. Luska, prorektor pro vědeckobadatelské záležitosti doc. M. Mašláň a rektorka UP prof. J. Mačáková. Ta ve svém projevu k přítomným znovu zdůraznila prioritu naší univerzity a vysokých škol obecně, již je omlazování akademického sboru. Od dráhy vysokoškolského pedagoga dosud mladé vědecké pracovníky odrazují nedostatečné platové podmínky; nedávné navýšení mzdových tarifů se snažilo tento handicap částečně zmírnit.

Za nově jmenované doktory pronesla děkovnou řeč Mgr. K. Barčová, Ph.D., která poděkovala rodinným příslušníkům za poskytované zázemí, školitelům a spolupracovníkům za cenné rady a pomoc. Jménem nově jmenovaných docentů promluvil doc. MUDr. R. Fiala, CSc., jenž rovněž poděkoval svým blízkým, kteří tolerovali jejich vědecké excesy.

(Blíže informace o absolventech doktorského studijního programu a nových docentech přinášíme na straně 3.)
-ano-, foto -dan-

Objem státní dotace na letošní rok je už znám

Částka představující základní neinvestiční dotaci od MŠMT na rok 2002, kterou bude Akademický senát UP letos rozdělovat, vzrostla oproti loňsku cca o 14 %. Podle informací, které Žurnálu UP sdělil kvestor univerzity Ing. J. Jirka, výrazný nárůst lze sledovat zejména v položce určené na financování provozu školy a studijních programů, která se letos dostala na úroveň 544 mil (loni 477 mil.). Výrazně stoupla také dotace na rozvojové programy a na financování oprav a údržby investičního majetku. Jak dále Ing. J. Jirka uvedl, mírný nárůst financí čeká rovněž kolejie a menzy; tento vzestup však není ovlivněn pouze zvýšenou státní dotací, ale také zlepšeným využíváním našich stravovacích a ubytovacích kapacit. Dotace MŠMT

také neměla vliv na celkové zvýšení částky na nespecifikovaný výzkum – tuto položku ovlivnila zejména vyšší úspěšnost UP v grantových soutěžích v loňském roce.

Zvýšení letošní státní dotace se na UP již výrazně promítlo do úpravy tarifních platů; podle informací kvestora UP bude v letošním roce tato úprava znamenat nárůst mezd a zákonných odvodů o přibližně 40 mil. Kč.

Základní (neinvestiční) dotace, kterou MŠMT poskytl vysokým školám na rok 2002, celkem představuje částku 11 945 683 tis. Kč (loni cca o dvě miliardy méně – 9 958 938 tis.).

-mav-

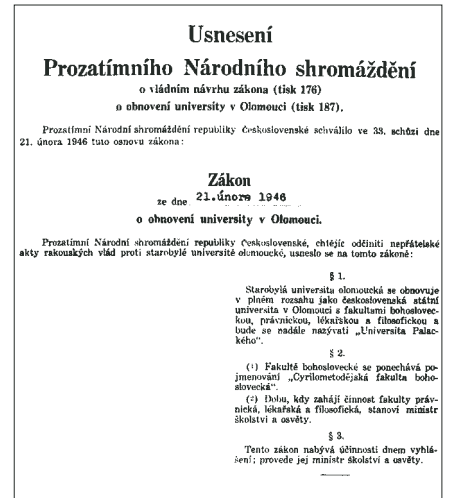
ČKR bude pracovat na změně principů financování veřejných vysokých škol

Podle usnesení, které na svém 63. zasedání 20. 2. 2002 (Nový Dvůr u Veverské Bítýšky) přijala, rozhodla Česká konference rektorů o zahájení prací na změně principů financování veřejných vysokých škol s důrazem na vědecko-výzkumnou činnost a kvalitu vzdělávacího procesu. Rektori se dále seznámili se studií *Perspektiva veřejných vysokých škol v České republice* a s projektem *Rozvoj veřejných vysokých škol – finanční podmínky a předpoklady*; práce v tomto roce se soustředí na vypracování konkrétních návrhů a opatření směřujících k postupné diverzifikaci vysokých škol. ČKR se rovněž zabývala hodnocením výzkumu a vývoje v ČR a konstatovala, že celkové výdaje na

výzkum a vývoj na vysokých školách ČR jsou v porovnání s členskými státy EU nízké. ČKR považuje základní a aplikovaný výzkum za významnou složku činnosti vysokých škol a bude usilovat jak o navýšení těchto prostředků, tak o jejich vyšší účinnost. Pro *Analýzu a hodnocení vědy a výzkumu* vysoké školy poskytnou seznam svých nejúspěšnějších vědecko-výzkumných výsledků.

ČKR 20. 2. schválila také nový Statut ČKR a prodloužila mandát současného Předsednictva ČKR do 31. 7. 2002.

-red-

Přesně rok po přijetí tohoto usnesení Prozatímního Národního shromáždění Československé republiky, které uzákonilo obnovení Palackého univerzity, byla dne 21. 2. 1947 olomoucká univerzita slavnostně otevřena. Na letošní rok tedy připadá 55. výročí této události, kterou připomínáme výňatkem z inauguračního projevu jejího prvního rektora prof. J. L. Fischera (viz str. 4).

-red-

V pondělí 18. 2. 2001 se sešla akademická obec Fakulty tělesné kultury UP, aby vylestlela informace děkana a předsedy AS FTK UP o uplynulém období. Další informace ze shromáždění najdete na str. 2.

-red-, foto -tj-

*V týdnu od 4. do 8. 2. pořádalo Akademik sport centrum UP pro děti ve věku 5 až 14 let **Jarní prázdniny Olomouc**. Snímek pořízený v Domě dětí a mládeže v Olomouci přibližuje průběh závěrečného karnevalového dne.*

-red-, foto -tj-

ZPRÁVY, INFORMACE, OZNÁMENÍ

Stručně

Pod názvem **České, polské a slovenské jazykové souvislosti** se na FF UP uskutečnil 20. 2. mezinárodní odborný seminář, který pořádaly Katedra bohemistiky a sekce polské filologie Katedry slavistiky FF UP.

***

Ve dnech 21. – 24. 2. se uskutečnil výjezdní seminář Katedry historie FF UP v Jeseníkách – **Kleio na lyžích**.

-red-

Vyhlášení voleb do AS FTK UP

Akademický senát Fakulty tělesné kultury UP vyhlásil volby nového senátu fakulty na den 17. 4. 2002.

-red-

Studium v Japonsku

O možnostech studia v Japonsku a o nabídce pracovních příležitostí v rámci japonských firem v České republice budou v pondělí **25. 2. v 15 hod.** v aule FF UP informovat pracovníci Japonského velvyslanectví ČR.

-red-

Otevření nových učeben

V úterý **26. 2. ve 13 hod.** budou pod organizační záštitou Střediska distančního vzdělávání FF UP slavnostně otevřeny dvě nové učebny Filozofické fakulty – multimediální učebna Katedry žurnalistiky a posluchárna Katedry sociologie a andragogiky FF UP. Učebny se nacházejí v sídle obou kateder na Wurmově ulici.

-red-

LIBRI opět v březnu

Tradičnímu olomouckému knižnímu veletrhu LIBRI se brány výstaviště Flora letos otevřou poněkud netradičně – už ve dnech 7. až 9. 3. 2002. Podzimní prodejní výstava knih se k jarnímu termínu vrací po pětileté přestávce, navíc poprvé v rámci nového projektu *Olomouc, město knihy*. Cílem projektu zaštitěného ministrem kultury ČR P. Dostálem a primátorem města Ing. M. Tesaříkem je propojit literaturu s ostatními druhy umění.

Olomoucké knižní svátky budou letos věnovány odkazu Bohumila Hrabala; „Pocty Boganovi“, setkání nad jeho dílem, se kromě domácích zúčastní významní poeští, rakouští, slovinští a maďarští spisovatelé a kritici.

-stu-

Jen několik řádků

Jak banální, ale jak účinné!

Z různých stran naší akademické obce občas zaznívají stesky o nepochopení, o nedostatečné komunikaci a rivalitě mezi fakultami, katedrami, obory... Panuje zde jistá nechuť obeznamenat se s prací kolegů, jejichž pole působnosti je nám vzdáleno a myslíme si o něm své.

Zaručeným receptem pro odstranění zaneseného komunikačního kanálu je, alespoň ve studentské komunitě, realita společného bydlení. Na ni ve své knize mimochodem vzpomínal i režisér Miloš Forman, který v době studií na pražské FAMU sdílel pokoj se studentem Hudební fakulty, jenž stál před zkouškami hodiny proti zdi a dirigoval desky.

Fakt, že na život na kolejích jen tak někdo nezapomene, je neoddiskutovatelný. Na jednom pokoji se tu vedle sebe ocitnou lidé pozoruhodného oborového rozptýlu – od budoucího lékaře přes sociologa, fyzioterapeuta, pedagoga až po právníka. Díky pětiletému spoluprožívání strastí (zkoušky, zápochy) a slasti (návštěvy pohostinských zařízení všeho druhu) studentského života se fyzioterapeut chtěl nechtě dozví o peripetiih kolem sociologického průzkumu, právník s medicem zase porovnává skripta a prou se o to, který z nich se toho musí více naučit, a nikdo neujde zábavným historkám z učitelské praxe.

Řečeno spolu s postavami nejmenované české komedie: „O, jak banální, ale jak účinné!“

A. Novobilská

• UDÁLOSTI • UDÁLOSTI • UDÁLOSTI •

Akademická obec Fakulty tělesné kultury UP bilancovala

Hlavními body programu setkání akademické obce FTK UP, které proběhlo 18. 2. v nové budově FTK UP v Olomouci-Neředíně, byly informace o činnosti fakulty v roce 2001 a o činnosti Akademického senátu fakulty za uplynulé tříleté funkční období, které přednesl děkan prof. F. Vaverka, CSc., a předseda AS FTK UP doc. F. Mazal, CSc.

Při bilancování posledního roku shrnul děkan FTK UP dosažené úspěchy a zejména problémy, se kterými se fakulta potýkala. Připomněl, že šlo o rok hektický, který byl – tak jako i léta předchozí – poznamenán permanentním úsilím o přežití v podmínkách výrazně nedostatečného financování (za těchto negativních podmínek se situace fakulty zkomplikovala také vlivem změněného modelu dotace, tlaku na nutnost vyrovnaného rozpočtu při reálném deficitu hospodaření atd.). Jak prof. F. Vaverka zdůraznil, fakulta měla jen dvě možnosti – buďto začít s redukcí jak počtu pedagogů, tak studijních programů, anebo se pokusit doplnit chybějící finance cestou zintenzivněného úsilí o získání grantů a prostředků z doplňkové činnosti. Podle slov děkana FTK UP se fakultě rozpočtový schodek podařilo podstatně snížit volbou druhé možnosti. V další části svého projevu děkan FTK připomněl další důležité okamžiky uplynulého období (úspěšné dovršení příprav ke schválení akreditace všech studijních programů, dokončení příprav progra-

mů profesních doktorandů, pokračující komputizace fakulty, zahájení projektu realizace nástavby objektu FTK UP v Neředíně, ukončení projektové studie kolejí v areálu Neředín aj.). Poukázal přitom i na ty oblasti, v nichž je nutno optimalizovat současný stav – kvalifikační růst pracovníků fakulty, publikační výstupy jejich vědeckovýzkumné činnosti aj. V závěru svého vystoupení nastínil děkan FTK také některé výhledové vize dalšího rozvoje fakulty (vytvoření výzkumného centra, zahájení diskuse o restrukturalizaci fakulty, navázání kontaktů a vstupů do regionu aj.) a ocenil zásluhy všech pracovníků fakulty, kteří podle jeho slov dokázali pomoci fakultě překlenout problematickou fází jejího vývoje.

Po zprávě o činnosti AS FTK UP za uplynulé tři roky, kterou přednesl předseda fakultního senátu doc. F. Mazal, CSc., následovala diskuse, již se aktivně zúčastnila řada přítomných. K hlavním tématům patřily problémy spojené s úvazkem 0,1, otázky úhrady fakultního deficitu, systém rozdělování státních dotací na vysoké školy, fungování systému STAG, kreditového systému aj.

Na závěr setkání akademické obce FTK UP seznámil místopředseda fakultního senátu RNDr. M. Janura přítomné s organizací nadcházejících voleb do AS FTK UP na další tříleté funkční období.

-mav-

Autorský koncert

V promoční aule Pedagogické fakulty UP, která je zároveň koncertním sálem s píšťalovými varhanami, uspořádala ve středu 13. 2. Katedra hudební výchovy Pedagogické fakulty UP ve spolupráci s Tvůrčím centrem AHU koncert k životním jubileím autorů dvou generací.

Doc. PhDr. Zdeněk Fridrich, CSc. (1927) vyučoval na Katedře hudební výchovy v letech 1962–1992. Již v mládí ho zaujaly varhany. Věnuje se jejich stavbě, hře na varhany a historii moravského varhanářství. Ve svých skladbách vychází z tradiční harmonie obohacené prvky moderních kompozičních technik.

Mgr. Květuše Fridrichová-Raueová (1952) vyučuje na Katedře hudební výchovy UP od roku 1995. Uplatňuje se také jako hráčka na bicí nástroje v Moravské filharmonii a jako cembalistka Olomouckého komorního orchestru. Zabývá se drobnou komorní tvorbou a tvorbou pro děti.

Přes padesát účinkujících se vystřídalo v různých instrumentálních a vokálních seskupeních ve varhanních a komorních skladbách obou autorů. Pestrý výběr skladeb téměř hodinu a půl trvajícího jubilejního koncertu vyslechlo publikum zaplněné auly s velkou pozorností a na závěr nešetřilo projevy uznání.

Text a foto -ta-

Etnomág v aule Pedagogické fakulty UP

V úterý 12. 2. proběhl v aule Pedagogické fakulty UP opakovaný 7. seminář univerzitního Společenství pro studium hlasu a řeči <http://www.upol.cz/gsvs>. Podle očekávání – za všechny přednášející uvádím vystoupení Mgr. V. Matouška, Ph.D. (na snímku) z Katedry teorie a dějin hudby Hudební fakulty Akademie muzických umění v Praze – nemohl nikoho z posluchačů nezaujmut právě tento „mág“ hudebních projevů etnické hudby. Text jeho přednášky lze nalézt na str. 17–28 Sborníku přednášek 7. semináře univerzitního Společenství pro studium hlasu a řeči (Ed.: J. Pešák,

ÚLB LF UP, Olomouc 2001), kde je mimo jiné uveden i přehled příkladů hudebních etnických nástrojů využívaných ústní rezonancí v Eurasii, Jihovýchodní Asii a Americe. Ukázkou na inzerovaný nástroj *didjedidoo* (Žurnál, č. 17, s. 4) předvedl Matouškův přítel a kolega dr. M. Kučera. Oba pak vystoupili na působivém improvizovaném večeru etnické hudby v příjemném prostředí čajovny „U dřevěné panenky“ v Hrnčířské ulici na Michalském vrchu v Olomouci.

Doc. J. Pešák, LF UP

OTÁZKA PRO PROF. J. MAČÁKOVOU, REKTORKU UP

Jaké je vaše stanovisko k zamítnutí návrhu zákona o změně ve financování studia na vysoké škole a o změně dalších zákonů (zákon o školném)?

Prof. J. Mačáková, rektorka UP: Rozhodnutí o tom, má-li být na veřejných vysokých školách zavedeno školné, je záležitostí politickou. Pokud by k němu mělo dojít, muselo by mít co nejširší podporu. Mrzí mne, že se předkladatelům návrhu nepodařilo připravit návrh zákona tak, aby byl přijatelný pro co nejširší spektrum politických stran. Za

velmi pozitivní považuji, že se předložením tohoto návrhu podařilo otevřít poměrně širokou diskusi o tom, jak má být financováno terciální vzdělávání, protože na vyšších odborných školách se školné vybírá a žádnou výraznou negativní reakci to nevyvolává. Doufám, že diskuse bude pokračovat a najde se přijatelné řešení, které umožní poskytovat kvalitní vzdělávání co nejširšímu okruhu zájemců.

-red-

• UDÁLOSTI • UDÁLOSTI • UDÁLOSTI •

„Dokážu to?“

V úterý 12. 2. se v aule FF UP konala prezentace pedagogického projektu *Dokážu to?*, jíž se zúčastnili ředitelé a pedagogové základních škol. Autorem projektu je agentura AISIS, garantem je také Středisko distančního vzdělávání FF UP.

V souvislosti s nedávnými výsledky průzkumu OECD, zkoumajícími znalosti a dovednosti žáků základních škol, se opět rozproudila diskuse o stavu našeho primárního školství a jeho reformě. *Soubor hotových poznatků k dlouhodobému použití dnes dětem nemůže nabídnout žádný učební předmět. O to víc se žáci potřebují naučit orientovat v problematice, vědět, kde najdou informace a umět s nimi pracovat, komunikovat s ostatními...* k této myšlence by mělo směřovat vzdělávání budoucích i stávajících pedagogů.

V rámci celoživotního vzdělávání učitelů dnes existuje nespočet kurzů, jejichž cílem je seznámit pedagogy s alternativními způsoby výuky. Sem patří také projekt *Dokážu to?*, který je zaměřen na podporu osobnostního a sociálního rozvoje dětí i pedagogů. Program nabízí několik placených výukových modulů určených pedagogům základních a středních škol: *Osobnostní a sociální výchova, Trvalá obnova školy, Rodina a škola, Divadelnost a dramatičnost v projevu učitele, Neverbální komunikace, Stres a jeho zvládnutí, Osobnostní a sociální výchova pro výchovné poradce, Lektorské dovednosti, Týmová spolupráce, Manažerský institut.*

Podrobnější informace naleznete na webových stránkách www.aisis.cz.

-ano-

Přibýlo 27 nových doktorů a dva docenti

Při slavnostních aktech v aule FF UP v úterý 19. 2. (viz str. 1) byli promováni tito absolventi doktorského studijního programu (v závorce za jménem uvádíme obor a příslušnost k fakultě):

MUDr. S. Brychtová, Ph.D. (patologická anatomie a soudní lékařství, LF), **Mgr. Z. Dvořák, Ph.D.** (lékařská chemie a biochemie, LF), **Mgr. V. Krečman, Ph.D.** (lékařská chemie a biochemie, LF), **MUDr. M. Lubušský, Ph.D.** (lékařská genetika, LF), **Mgr. H. Marková, Ph.D.** (lékařská chemie a biochemie, LF), **MUDr. R. Metelka, Ph.D.** (vnitřní lékařství, LF), **MUDr. L. Ryšavá, Ph.D.** (epidemiologie, LF), **MUDr. A. Šplíchalová, Ph.D.** (epidemiologie, LF), **Mgr. B. Džuganová, Ph.D.** (anglický jazyk, FF), **Mgr. M. Kaňovská, Ph.D.** (německý jazyk, FF), **Ing. Mgr. L. Koutný, CSc., Ph.D.** (pedagogická psychologie, FF), **PhDr. M. Vašutová, Ph.D.** (pedagogická psychologie, FF), **Mgr. K. Barčová, Ph.D.** (fyzika kondenzovaných látek, PŘF),

Mgr. P. Barták, Ph.D. (analytická chemie, PŘF), **Mgr. P. Bednář, Ph.D.** (analytická chemie, PŘF), **Mgr. P. Jeziorský, Ph.D.** (ekologie, PŘF), **Mgr. P. Kočárek, Ph.D.** (ekologie, PŘF), **Mgr. E. Lešanská, Ph.D.** (aplikovaná matematika, PŘF), **RNDr. J. Měkotová, Ph.D.** (ekologie, PŘF), **Mgr. P. Šmíd, Ph.D.** (optika a optoelektronika, PŘF), **Mgr. D. Jarošová, Ph.D.** (antropologie, PdF), **Mgr. M. Kaniová, Ph.D.** (speciální pedagogika, PdF), **Mgr. J. Kristínková, Ph.D.** (antropologie, PdF), **Mgr. J. Adamec, Ph.D.** (kinantropologie, FTK), **Mgr. I. Fojtík, Ph.D.** (kinantropologie, FTK), **PaedDr. S. Formánková, Ph.D.** (kinantropologie, FTK), **Mgr. P. Murčková, Ph.D.** (kinantropologie, FTK).

Téhož dne převzali jmenovací dekryty docentů LF UP **doc. MUDr. R. Fiala, CSc.**, který se habilitoval v oboru chirurgie, a **doc. MUDr. M. Köcher, Ph.D.**, který se habilitoval v oboru radiologie.

-red-

UNIVERZITNÍ PRACOVNÍŠTĚ INFORMUJÍ

Univerzita třetího věku ve Valašském Meziříčí

Na základě dohody o spolupráci mezi Univerzitou Palackého v Olomouci a Obchodní akademií, Střední odbornou školou a Vyšší odbornou školou ve Valašském Meziříčí je v tomto studijním roce realizována Univerzita třetího věku také na Valašsku.

Zájem o seniorské studium ve Valašském Meziříčí v mnohém předčil naše očekávání; abychom uspokojili převážnou část zájemců o studium, rozhodli jsme se otevřít hned dva první ročníky. Ke studiu na U3V ve Valašském Meziříčí tak bylo přijato více než 150 uchazečů. Nutno podotknout, že téměř 80 zájemců evidujeme v současné době již na následující studijní rok. Jak je vidět, senioři mají o studium velký zájem.

Vynikající technické i personální zázemí Obchodní akademie, Střední odborné školy a Vyšší odborné

školy ve Valašském Meziříčí nám umožnilo otevřít skutečně atraktivní studijní obory: *právo, psychologii, sociologii, zdraví a nemoc, politologii a Evropskou unii* a v neposlední řadě také *práci na PC a základy internetu*.

Po prvním semestru můžeme konstatovat, že se projekt U3V ve Valašském Meziříčí daří realizovat k plné spokojenosti studentů-seniorů, lektorů i organizátorů.

Začal nám nový semestr. První skupina se seznamuje se základy sociologie, druhá se snaží proniknout do tajů práce s počítačem. Vedou si dobře – kéž jim elán, odhodlání a zdraví vydrží i nadále!

PhDr. N. Kubičková, Ph.D.,
ředitelka U3V

Chcete dostávat elektronickou poštou Informace UP?

Chcete-li získávat elektronickou poštou aktuální informace o dění na UP, zašlete e-mail na adresu maiser@cvtnw.upol.cz, v jehož těle (ta část e-mailu, kde běžně píšeme přímo příslušný obsah zasláné zprávy, nikoliv tedy v poli Subject, resp. Věc) na první řádek vypište příkaz: **subscribe info-up**.

V případě, že vaše zapsání bude úspěšné, obdržíte e-mailem uvítací zprávu, ve které je mimo jiné uvedeno, jakým způsobem je možno přijet Informaci UP zrušit. Pokud tuto uvítací zprávu neobdržíte, s největší pravděpodobností k zapsání do seznamu nedošlo a bude třeba celý postup opakovat později. Pokud do e-mailu, kterým se do seznamu zapíšete, přidáte nějaký další text (ať už sami, či automaticky programem pro zpracování pošty), můžete obdržet e-mail s oznámením, že danému textu nelze rozumět a že se jedná o chybu. Přesto však, pokud výše popisovaný první řádek e-mailu s příkazem **subscribe info-up** uvedete ve správné formě, k zapsání do

seznamu dojde a obdržíte následně uvítací zprávu. Vlastní zápis do seznamu provádí počítačový program, nereaguje tedy na žádný jiný slovní požadavek zápisu do seznamu než na výše uvedený příkaz **subscribe info-up**. Jakékoliv jiné texty jsou vráceny s oznámením chyby. Pokud se budete chtít ujistit, zda jste stále v popisovaném seznamu zapsáni, je možné tak učinit opět e-mailem na adresu maiser@cvtnw.upo.cz, kde v těle jako první řádek uvedete tentokrát příkaz: **review info-up**. Elektronickou poštou vám pak přijde seznam všech uživatelů, kterým jsou Informace UP zasílány a v němž můžete konkrétního uživatele (sami sebe) nalézt.

Budete-li chtít sami rozeslat zprávu, pošlete ji v jednoduchém tvaru (bez diakritiky, s řádky začínajícími u levého okraje) kanceláři UP na adresu hrbek@rupnw.upol.cz.

-red-

ZPRÁVY, INFORMACE, OZNÁMENÍ

Studentská konference o díle N. V. Gogola

Katedra slavistiky FF UP pořádá ke 150. výročí úmrtí ruského spisovatele N. V. Gogola mezifakultní studentskou konferenci, na níž vystoupí kromě studentů Univerzity Palackého také účastníci z Filozofické fakulty UK Praha, Pedagogické fakulty UK Praha a Univerzity Hradec Králové, Pedagogické fakulty ZČU Plzeň a Pedagogické fakulty Banská Bystrica.

Konference se koná v Besedním sále Muzea umění **7. 3. 2002 od 10 do 14 hod.** Nejlepší příspěvky budou publikovány v ročníce katedry *Rossica Olomucensia*.
-mz-

Britská literatura ve filmu

I v tomto týdnu pokračuje přehlídka filmů s názvem *Britská literatura ve filmu*. Po uvedení snímků *A Kind of Loving* (J. Schlesinger, 1962) a *To the Lighthouse* (C. Gregg, 1983) v minulém týdnu přicházejí nyní na řadu další dva: v pondělí 25. 2. bude promítán *The Third Man* natočený podle románu G. Greena režisérem C. Reedem (1949) a ve středu 27. 2. *Oliver Twist* (podle románu Ch. Dickense, režie D. Lean 1948)

Přehlídka z cyklu, jenž byl celý uveden v Praze na letošním *Febiofestu*, probíhá ve filmovém sále FF UP, Křížkovského 8; literární předlohy k filmům jsou k zapůjčení v Britském centru, IC UP.

-red-

Nabídka rodinné rekreace

Fakulta tělesné kultury UP nabízí rodinnou rekreaci ve středisku Pastviny, a to v následujících termínech:

– 29. 6. – 6. 7. 2002 (pouze kapacita dolního tábora);

– 16. 7. – 27. 7. 2002 (kapacita celého střediska).

Informace a přihlášky jsou k dispozici u p. Pecháčka (tel. 563 6020).

-ftk-

Prvotiny 2002

Okresní knihovna v Olomouci vyhlašuje 5. ročník literární a výtvarné soutěže *Prvotiny 2002* na téma „Člověk je zrozen pro radost.“ (Blaise Pascal). Soutěž je určena žákům a studentům všech typů škol v okrese Olomouc ve věku 11–20 let.

Do soutěže jsou přijímány: 1) literární práce – próza (max. 30 stran strojopisu), – poezie (5–10 textů); 2) výtvarné práce – kresba, malba, grafika, fotografie (max. 5 prací).

Soutěžní práce musí obsahovat: název práce, jméno a příjmení soutěžícího, věk, adresu bydliště, název školy. Výsledky soutěže budou zveřejněny v prostorách knihovny a na internetové adrese www.ok-olomouc.cz.

Své příspěvky odevzdávejte v obálce označené heslem *Prvotiny 2002* v půjčovnách Okresní knihovny nebo je zašlete na adresu Okresní knihovna v Olomouci, nám. Republiky 1, 771 66 Olomouc.

Uzávěrka soutěže je 20. 4. 2002.

Kontakt: tel.: 068/5223417 nebo e-mail: maccourkova@ok-olomouc.cz.

-red-

PROFESURY

Cyrlometodějská teologická fakulta UP

Cyrlometodějská teologická fakulta UP oznamuje, že ve středu 27. 2. 2002 ve 13.30 hod. se bude před Vědeckou radou CMTF UP konat **profesorské řízení pro obor teologie doc. Pavla Ambrose, Th.D.**, děkana CMTF a vedoucího Katedry spirituality, mezináboženského dialogu a studií křesťanského východu CMTF UP v Olomouci. Veřejně přednáška s názvem *Budoucnost farní pastorace a rozvoj pastorační teologie* se bude konat ve zpěvárně v přízemí budovy CMTF.

-red-

ZPRÁVY, INFORMACE, OZNÁMENÍ

Přírodovědecká fakulta UP v Olomouci
přináší
v pátek 1. března 2002
v prostorách Slovanského domu od 19 hod.

REPREZENTAČNÍ PLES

Program: tombola, ukázky tanců *KST Quick Olomouc*; k tanci a poslechu hraje hudební skupina *MARBO a Olomoucká cimbálová muzika*.
Občerstvení nabízejí tři bary v místě konání, Mexická restaurace je k dispozici do 1 hod. v přízemí Slovanského domu.
Vstupenky v ceně 150 Kč jsou v prodeji na sekretariátě děkana PŘF UP, tř. Svobody 26, tel. 5634009.
Srdečně zve vedení Přírodovědecké fakulty UP.

Cena Klubu absolventů a příznivců UP

Klub absolventů a příznivců UP vyhlašuje soutěž pro pregraduální a postgraduální studenty UP v oblasti vědeckého výzkumu a bádání. Podmínky soutěže: věk do 35 let včetně; publikace (separátní výtisk či xerokopie) nebo strojepis práce s potvrzením redakce časopisu o přijetí práce do tisku; publikace v impaktovaném časopisu je bonifikována; student UP je prvním nebo jediným autorem práce.

Oceněný autor práce obdrží odměnu 2000–3000 Kč. Cena Klubu bude předána rektorkou UP na slavnostním zasedání Vědecké rady UP v listopadu 2002.

Termín odevzdání přihlášek je **15. 10. 2002**. Přihlášku s jediným výtiskem práce je nutno předat do uvedeného data, nejlépe osobně, doc. J. Schulzovi, CSc., Katedra historie FF UP, Křížkovského 10, Olomouc, 771 47, tel. 563 3243.

-red-

Pozvánka na povídání o Číně a čínské medicíně

V úterý 26. 2. 2002 od 15.30 hod. se ve velké posluchárně Teoretických ústavů LF UP koná přednáška *O Číně a čínské medicíně*, doplněná projekcí, tradiční hudbou, ochutnávkou čaje a v případě zájmu i praktickou ukázkou akupunktury a *tuiny* – čínské masáže.

-red-

Letní rekondiční pobyty pro děti

Oblastní spolek ČČK v Olomouci pořádá i letos letní rekondiční pobyty pro děti s následujícími diagnózami:
I. turnus pro děti se záchvatovitým onemocněním – termín konání: 30. 6. – 14. 7. 2002; místo konání: rekreační středisko Chata Svoboda Rejvíz; poplatek za dítě 3100 Kč.

II. turnus pro děti s onemocněním dýchacích cest – termín konání: 14. 7. – 1. 8. 2002; místo konání: rekreační středisko Chata Svoboda Rejvíz; poplatek za dítě 3 400 Kč.

III. turnus pro děti s vadami páteře (rehabilitační cvičení) – termín konání: 1. 8. – 19. 8. 2002; místo konání: rekreační středisko Chata Svoboda Rejvíz; poplatek za dítě: 3 400 Kč.

Všechny uvedené pobyty jsou omezeny věkovou hranicí 14 let včetně; probíhají pod odborným dohledem.

Letní dětský tábor s výukou předlékařské první pomoci – termín konání: 14. – 21. 7. 2002; místo konání: rekreační středisko Chata Svoboda Rejvíz; poplatek za dítě 1150 Kč, věková hranice 15 let včetně.

Přihlášky pro všechny pobyty jsou k dispozici na Oblastním spolku ČČK, Sokolská 32, Olomouc, tel. 522 2965 (P. Přidalová).

-juk-

Z HISTORIE OLOMOUCKÉ UNIVERZITY

Uplynulo padesát pět let od otevření Palackého univerzity

Slavnostní akt znovuočtení Palackého univerzity 21. 2. 1947 proběhl v sále olomoucké Reduty za účasti prezidenta republiky dr. E. Beneše a předsedy vlády K. Gottwalda; přítomna byla řada dalších významných hostů z řad členů vlády a poslanců UNS (P. Zenkl, Z. Fierlinger, Z. Nejedlý, aj.), pozvání přijali rovněž někteří rektori a děkani českých vysokých škol, velvyslanci a členové diplomatických sborů (z Velké Británie, SSSR, Francie, Číny aj.). Hlavní projevy pronesl prorektor dr. F. Cinek, ministr školství prof. J. Stránský, prezident E. Beneš a prof. J. L. Fischer; z jeho inauguračního projevu vybíráme partie, které se zdají být aktuální i dnes:

„Přihlédnou-li k některým zásadním otázkám týkajícím se pouze vysokých škol a hlavně univerzit, jeví se mi jako požadavek nejdůležitější odčinit dnešní izolovanost fakult, příp. speciálních vysokých škol. Podle našeho soudu – a zde mluvím jménem celého kolektivu děkanské konference PU, nemá být fakulta ničím více než administrativním rámcem, který člení – vnějškově, a nikoliv vnitřně – bohatě diferencovanou náplň škol. A není již jen našim míněním názor, počítovaný dnes všeobecně zejména na univerzitách, že mezifakultní přehrady by měly být sraženy na minimum a učinit místo symbióze fakult, jejich vzájemnému prolínání. Co potřebujeme, je pružná organizace vysokých škol, která by připouštěla nejrůznější kombinace na jedné straně a zároveň by hleděla skýtat pokud možno společnou názorovou základnu, doplněnou metodologickou přípravou, přízpůsobenou jednotlivým vědním disciplinám. S tím by ovšem ruku v ruce muselo jít koordinování učebních a zkušebních běhů na jednotlivých fakultách, které se dnes po obojí této straně silně rozcházejí. Doporučovalo by se proto obnovit staré akademické grady bachelareátu a magisteria, připouštějící nejrůznější kombinace. (Doplněním těchto nižších stupňů by přirozeně zůstala hodnota doktorská, vázaná na disertační práci takové úrovně, jak je tomu v řadě států západoevropských.)“

(...)

„Jestli jsme si za krátkou dobu trvání této univerzity dovedli získat důvěru v naši dobrou vůli i v naši snahu budovat Palackého univerzitu pod zorným úhlem nejpřísnějších měřítek, dejte nám, prosím, možnost, abychom pro dobro celého našeho vysokého školství směl se odvážit nových kroků, přirozeně za záruk, které by školská správa uznala za vhodné a nutné. Není přece sporu, že dnešní organizace společenských klade na vysoké školy řadu nových nároků, které v dnešním svém rámci nedovedou a ani nemohou dobře plnit. Přeměna hospodářské struk-

tury, o níž usilujeme, si přímo kategoricky žádá, abychom věnovali pozornost problémům dosud zanedbávaným, tj. sociálně ekonomickým, které by byly traktovány v duchu přeměny všech dnešních sociálních a hospodářských řádů. Velké přesuny mocenské, které vytvářejí novou situaci ve světové politice, rovněž vyžadují, aby jich bylo dbáno v učební politice školské a zejména vysokoškolské.“

(...)

„Pokud je na nás, vynasnažíme se ze všech sil, abychom splnili vyčtené úkoly. Nemohli bychom tak a nemohli bych také jako pověřený rektor této univerzity nésti dále odpovědnost za její budování, kdyby Palackého univerzité bylo odprávo, co jí po právu patří. Dovolte, abych opakoval: uzákonili jste univerzitu, my se chceme stát skutečnou univerzitou, ale nechceme živořit, abychom klesli na úroveň provinčního učiliště...“

(Zdroj: Otevření Palackého univerzity v Olomouci 21. února 1947, Velehrad, Olomouc 1947)

-red-

Na snímku v popředí zleva: prezident ČR dr. E. Beneš, rektor prof. J. L. Fischer a prorektor dr. F. Cinek.

AFO 2002 „... a co dál, dokumente?/What's Up, Doc?“

Letošní AFO opět ve znamení nabitého programu

S blížícím se termínem konání festivalu Academia film Olomouc se jeho pořadatelé začínají ptát: Jaký bude letošní ročník AFO? Dokáže svou programovou nabídkou uspokojit zájemce o kvalitní novinky světové dokumentární tvorby? Částečnou odpověď mohla jim i budoucím divákům poskytnout práce výběrové komise, která nedávno celkem ve třech kolech rozhodovala o složení soutěžní části festivalu. Podle slov předsedkyně komise a programové ředitelky AFO **P. Bergmannové** letos do Olomouce dorazilo na 169 snímků z 25 zemí světa. Po posouzení tohoto obsáhlého „balíku“ se soutěžní výběr zužil na 87 filmů. Při výběru nás mile překvapilo, s jakou lehkostí, nadhledem a vtípem často autoři přihlášených snímků zpracovávají i velmi závažná a tíživá témata současné civilizace, uvedla Bergmannová. Vedle filmů z ČR (ty letos tvoří necelou čtvrtinu soutěžní kolekce) se lze v průběhu posledního dubnového týdne vydat namátkou na projekci snímku z belgicko-venezuelské koprodukcce, tradičně bude rovněž zastoupena (finskými a dánskými dokumenty) severská tvorba a novinky z izraelské produkce. Letos vyslali své zástupce do soutěže AFO také brazilští dokumentaristé.

Zkrátka nepřijdou ani zajímavé snímky, které se do užšího výběru tentokrát neprobojovaly. Chystáme totiž projekce v takzvané Informativní sekci AFO, v níž

plánujeme uvést nesoutěžní filmy, které nás něčím upoutaly, dodává Bergmannová. V programu se budou o přízeň diváků i mezinárodní poroty ucházet snímky hned v několika výrazných tematických skupinách: *Jde mezi jinými o dokumenty věnované sportu (box, fotbal), reflexi balkánské skutečnosti, Indii, otázce společenského uplatnění imigrantů a příslušníků nejrůznějších subkultur včetně sexuálních menšin. Najdeme zde také několik klasických hudebních projektů, kupříkladu dokumenty o dvacetileté existenci berlínských Einstürzende Neubauten nebo o britské nové vlně 80. let, slibuje Bergmannová, která zároveň vyjádřila naději, že se alespoň některým z dokumentárních tvůrců a protagonistů podaří do Olomouce na projekci svého snímku přijet.*

Kromě soutěžních a informativních projekcí se ve spolupráci s Olomouckými kiny připravují zvláštní programové večery AFO v kině Central, pro něž je dohodnuto uvedení úspěšných distribučních titulů, jako jsou *Kandahár*, *Nachové plachty* či letošní novinka režiséra Petra Zelenky *Rok d'ábla*.

Sledujte informace o aktuálním dění kolem příprav AFO 2002 – čtěte rubriku *Aktuality* na internetové adrese www.afo.cz.

P. Peč, tiskový mluvčí AFO

Z VĚDECKÝCH PRACOVÍŠŤ UP

Implantační centrum

Na I. interní klinice LF UP a FNO pracuje centrum pro léčbu srdečních arytmií. O jeho činnosti informuje čtenáře Žurnálu UP přednosta kliniky **prof. MUDr. Jan Lukl, CSc.**:

Kardiovaskulární onemocnění stojí na prvním místě v příčinách úmrtí populací v industrializovaných zemích. Nejčastější formou těchto úmrtí je náhlá srdeční smrt, která je v převážné většině způsobena tzv. maligními (zhoubnými) srdečními arytmiemi (poruchami srdečního rytmu), např. fibrilací komor, které bezprostředně vedou k zástavě srdečního oběhu.

Možnost defibrilace, tzn. zrušení této arytmiie elektrickým výbojem, objevená a do klinické praxe zavedená koncem padesátých let, umožnila rozvoj klinické resuscitace a efektívní léčbu „klinické smrti“ v podmínkách koronárních jednotek, zakládaných pro léčbu akutního srdečního infarktu od šedesátých let. V této situaci se používá zevní defibrilace, při které je elektrický výboj aplikován na zevní stěnu hrudníku.

Vývojem automatického implanovatelného defibrilátoru (ICD) se v USA zabýval M. Mirowski, který také v roce 1980 provedl první úspěšnou implantaci u nemocného s opakovanou fibrilací komor.

V průběhu osmdesátých let se tato efektivní léčebná metoda rozšířila po celém světě a v ojedinělých případech byla ve druhé polovině osmdesátých let prováděna i v Československu. Širšího rozvoje se v ČR dočkala až v roce 1994, kdy byl počet implantačních center rozšířen ze tří na devět. Koncem tohoto roku zahájilo svou činnost i implanotační centrum I. interní kliniky LF UP. Po rozšíření počtu implantačních center došlo k výraznému zvýšení celkového počtu implantací ze 23 v roce 1993 na 190 v roce 2000. Cena současných přístrojů se pohybuje kolem 800 000 Kč a každá implantace podléhá schválení „Meziústavní indikační komise“, složené ze zástupců jednotlivých center. Léčba je plně hrazena zdravotními pojišťovnami.

V sedmiletém období činnosti olomouckého centra byl ICD implantován 123 nemoc-

ným. Průměrná životnost ICD je pět let, takže u 16 nemocných musel být již přístroj z důvodu vybití bateriového zdroje vyměněn. Více než 70 % nemocných jsou pacienti s prodělaným srdečním infarktem, ale maligní komorové arytmiie mohou výjimečně vznikat i u mladších nemocných bez patologicko-anatomického postižení srdce. Nejmladším naším nemocným s implantovaným ICD je osmadvacetiletá žena, celkový průměrný věk nemocných je 62 let.

Vlastní implantace přístroje je prováděna na katetrizačním sále kliniky. Srdeční elektroda je pod kontrolou rentgenu zaváděna cestou podklíčkové žíly do hrotu pravé komory a po nalezení optimálního kontaktu je v podkoží nad prsním svalem vypreparována kapsa pro vlastní přístroj. Dnešní defibrilátory jsou značně miniaturizovány (velikost 5×5×1 cm), takže se po chirurgické stránce jedná o menší výkon, prováděný v lokální anestézii. Po spojení zevního konce elektrody s přístrojem je tento zašit do vypreparované kapsy v podkoží a poté je pomocí zvláštního programátoru dvakrát vyvolána fibrilace komor, kterou musí přístroj včas detekovat a zrušit elektrickým výbojem. Celý výkon trvá přibližně hodinu. Pooperační hospitalizace trvá jen několik dní, avšak přípravná fáze vyšetřování nemocného včetně důkladné diagnózy srdečního onemocnění a testování účinnosti léků působících na arytmiu (neúčinnost těchto léků je jednou z podmínek indikace k implantaci ICD) může trvat i několik týdnů.

Implantační centrum v Olomouci slouží středomoravskému regionu se spádem zhruba 1 milion obyvatel. Počty výkonů mírně narůstají, takže v loňském roce bylo provedeno již 36 nových implantací ICD.

V současnosti je připravována participace olomouckého centra na mezinárodním německo-českém multicentrickém projektu IRIS (*Immediate Risk Stratification Improves Survival*), který by měl otestovat význam preventivní implantace ICD pro mortalitu rizikových nemocných po čerstvě prodělaném infarktu.

Prof. J. Lukl, CSc., LF UP

JUBILEA

Blahopřejeme!

Ve středu 13. 2. přijala rektorka UP prof. J. Mačáková tři pracovníky UP, aby jim blahopřála k jejich významným životním jubileím. Zlatou medailí Za zásluhy o rozvoj UP udělila **prof. MUDr. Borisi Mrňovi, CSc.** (na snímku uprostřed), přednostovi Kliniky psychiatrie a lékařské psychologie LF UP. **Prof. PhDr. Edvard Lotko, CSc.** (na snímku vlevo), člen Katedry bohemistiky FF UP, a **prof. PhDr. Jaroslav Peprník, CSc.**, vedoucí sekce Srovnávacích kulturních studií na Katedře anglistiky a amerikanistiky FF UP, obdrželi blahopřejné dopisy.

-red-, foto -dan-

Jubileum profesora Edvarda Lotky

I když se prof. PhDr. Edvard Lotko, CSc., narodil 18. ledna 1932 v Komorní Lhotce na Těšínsku, jeho život je spjat především s Olomoucí. Na olomoucké univerzitě vystudoval českou a polskou filologii, v roce 1956 byl přijat jako asistent Katedry bohemistiky FF UP. Pro jeho badatelské zaměření mělo ovšem podstatný význam jeho lektorské působení v zahraničí, především na Jagellonské univerzitě v Krakově (1958–1961). Též vědecká hodnota kandidáta filologických věd mu byla přiznána v roce 1962 v Olomouci nostrifikací doktorátu humanitních věd, získaného v Krakově. Pro obor český jazyk se habilitoval v roce 1990 a po dvou letech byl jmenován pro tento obor profesorem.

Badatelsky a publikačně se však nezaměřuje jen na vztahy češtiny a polštiny. Ty mu byly podnětem pro práce zaměřené obecně lingvisticky, pro studie směřované k synchronní české slovní zásobě, zejména k negaci. Nelze pominout ani jeho dlouhodobou pozornost, kterou věnuje retorce, komunikaci. Tyto poznatky předává studentům v přednáškách a seminářích. Ohlasy na jeho práce se objevují zejména v českých, polských a ruských časopisech a monografiích.

Jeho schopnosti organizační a to, že dovede jednat s lidmi, se projevil v době, kdy vykonával funkci proděkana Filozofické fakulty UP pro pedagogickou činnost (1990–1995) a kdy vedl Katedru bohemistiky (1995–1999). Ta, spolu se sekcí polské filologie Katedry slavistiky a olomouckou pobočkou Jazykovědného sdružení ČR, pořádá na jeho počest 20. 2. 2002 mezinárodní seminář České, polské a slovenské jazykové a literární souvislosti.

-kh-

PŘEČETLI JSME ZA VÁS

Duše Olomouce

„Kdo poznal toto město, a vyušil jeho tajné poslání, kdo vlastními zkušenostmi došel poznání, že v Olomouci není jiné možnosti důstojné a čestné existence než v práci, ve vážné a důsledné práci, ví, jak šťastné prostředí pro vysoké učení tvoří toto město, v němž se tak harmonicky pojí tradice umělecká s tradicí vědeckou, prostředí, jež stejně přeje meditaci jako badatelskému úsilí, hloubání jako soustředěnému myšlenkovému postupu, logickým závěrům jako umělecké intuici, hledání pravdy stejně jako hledání krásy, vědě stejně jako mravnosti.“

O. F. Babler, in: úvod k publikaci *Otevření Palackého univerzity v Olomouci* 21. února 1947, Velehrad, Olomouc 1947.

-red-

Víte, že...

... se připravuje realizace nové podoby medaile PRO MERITO?

Při příležitosti životního jubilea (50, 60, 65 a více let) a jako projev uznání mimořádných zásluh o UP uděluje rektor(ka) UP medaili *Za zásluhy o rozvoj UP (PRO MERITO)*; medaile v modifikacích zlaté, stříbrné a bronzové je udělována zejména členům akademické obce UP, a to i opakovaně a „v rostoucí posloupnosti hodnot přiměřeně k zásluhám o UP“.

Vzhledem ke zmenšující se zásobě dosavadních medailí a také s ohledem na délku doby nutné na jejich novou výrobu byl na přelomu let 2000–2001 schválen návrh na pořízení nových medailí UP a v návaznosti na žádání soutěže na medaili UP bylo osloveno celkem šest tvůrců. Do doby uzavěrky soutěže (11. 5.) obdržela univerzita dva návrhy, a to autorů M. Othové (autorky *Pamětní medaile UP* vydané k 50. výročí obnovy UP) a ak. soch. M. Vitanovského. Komise jmenovaná rektorkou UP v červnu 2001 ve složení prof. I. Hlobil, CSc. (Katedra teorie a dějin výtvarných umění FF UP), prof. Z. Kučera, doc. P. Hejrynek (oba z Ka-

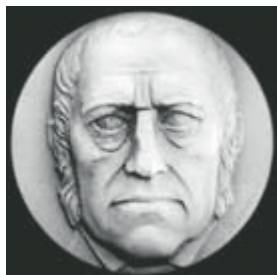
tedry výtvarné výchovy PdF UP), PhDr. T. Hrbek (kancléř UP) a PhDr. P. Urbášek (ředitel Archivu UP) obě obdržely skici návrhu posoudila a doporučila rozšířit soutěž a oslovit další tři tvůrce z okruhu mladší generace umělců.

Po předložení dalších dvou návrhů pak komise v říjnu 2001 doporučila k realizaci návrh **M. A. Petra Vogela** (VŠUP Praha), „zejména kvůli neotřelému kompozičnímu řešení a realistické modelaci portrétu Františka Palackého“.

Smlouvy na vytvoření a výrobu nových medailí byly podepsány na začátku minulého týdne; medaile budou raženy firmou Jana Kazdová –TRIGA K v Praze (firma rází mj. řady a vyznamenání ČR, medaile pro Senát ČR aj.).

-mav-, foto -tj-

Na snímčích dosavadní medaile *PRO MERITO*, s portrétem F. Palackého (avert, reverz); autor ak. soch. Z. Přikryl (1987).

KULTURNÍ PAMÁTKY NA UP

Z galerie olomoucké univerzity /XIII/

Tímto číslem Žurnálu UP opět otevíráme nepravidelnou rubriku, v níž jsme v uplynulých dvou letech průběžně publikovali cyklus medailonů k portrétním olejomalbám zachycujícím významné osobnosti duchovního a politického života s úzkým vztahem k olomoucké univerzitě. Jak čtenáři Žurnálu již vědí, jde o soubor 22 olejomalb převážně z 18. a 19. stol., který se řadí mezi movité kulturní památky ve správě UP. Realie k prvním jedenácti osudům portrétovaných osobností ze „světské“ části souboru (čestí panovníci z rodu habsburského) zpracoval pro Žurnál UP doc. J. Fiala, CSc., z Katedry bohemistiky FF UP; autorem zatím posledního uveřejněného (XII.) medailonu, který zahájil seznámení s postavami „duchovní“ části souboru (církvevních představitelů), byl student CMTF UP P. Kroczek (Prof. J. Nevěřil, Žurnál UP č. 27, ročník 10).

Další pokračování připravil pro naše čtenáře prof. M. Pojsl, vedoucí Katedry církevních dějin, patrologie a křesťanského umění CMTF UP.

V obrazové galerii někdejší auly Cyrilometodějské teologické fakulty v Olomouci se nacházejí také portréty dvou jejích děkanů. O prof. ThDr. Janu Nevěřilovi bylo psáno v Žurnálu UP č. 27 z 18. 5. 2001. Dnes představíme msgre prof. ThDr. Jana Nepomuka Josefa Hejčla, který stál ve vedení teologické fakulty celkem pětkrát. Poprvé byl děkanem zvolen v akademickém roce 1912/1913 a opět pro rok 1918/1919. Jeho druhé děkanství bylo posledním potvrzeným rakouskou vládou a současně prvním v nově vytvořené Československé republice. Byl-li Jan Nevěřil podezříván z malého vlastenectví, pak u Hejčla nic takového nehrozilo. Hejčlovy pročeské postoje byly dostatečně známé na fakultě i mimo ni.

Abychom si v této souvislosti učinili jasnější představu o národnostních poměrech na teologické fakultě před první světovou válkou, uvedeme jednu drobnou příhodu. Vídeňská vláda přísně dbala na německý charakter olomoucké teologické fakulty. Přestože většina studentů i učitelů se hlásila k české národnosti, byla němčina vnitřní jednacím řečí na fakultě i v děkanství kanceláři. Po mnoha problémech se Hejčlovi konečně v roce 1911 podařilo otevřít vědecký seminář pro biblické studium Starého zákona. V tištěném seznamu přednášek oznámil tuto novinku dr. Hejčl českým názvem. Netrvalo dlouho a děkan fakulty dr. E. Dominik obdržel od ministra kultury a vyučování Hussarka důvěrný dopis, v němž upozorňoval, že „toto oznámení jest nápadné a proti dosavadnímu zvyku“. Dr. Hejčl byl však na podobné problémy již zvyklý, a jak se zdá, ani ho tato reakce nepřekvapila.

I přes jeho zřetelný postoj ve věci práv českého jazyka byl bez potíží potvrzen vídeňskou vládou ve funkci děkana v roce 1912. Hlavní Hejčlovu snahou ve funkci děkana teologické fakulty bylo celkové povzne-

sení bohovědného studia v Olomouci, zrovnoprávnění profesorů fakulty s profesory jiných vysokých škol v Československé republice, a konečně systemizace nových stolic (kateder) na fakultě. Jeho oblibu a prestiž nevytvářela však funkce děkana, nýbrž na prvním místě jeho odborná erudice a schopnost široké popularizace.

Jan Hejčl pocházel z východních Čech. Narodil se 15. května 1868 v Žamberku v rodině sekýrníkmlynáře V. Hejčla. Středoškolská studia absolvoval v letech 1879–1887 na klasičtém gymnaziu v Hradci Králové. S výborným prospěchem složil „zkoušku dospělosti“ 20. června 1887. Poté vstoupil do diecézního ústavu bohosloveckého, kde opět s vynikajícím prospěchem studoval v letech 1887–1891. Na kněze jej vysvětil královéhradecký biskup J. Hais 12. července 1891. Prvním Hejčlovým působištěm byla farnost Čermná u Lanškrouna, kde jako kaplan pobyl šest a půl roku. V té době se vedle pastorace věnoval dále teologickému studiu. Na bohoslovecké fakultě v Olomouci složil dvě rigorózní zkoušky (1893 a 1895).

V březnu roku 1897 poslal kaplana Hejčla biskup E. Brynych na další studia do c. k. vyššího ústavu pro vzdělávání kněží u sv. Augustina (Frintanea) ve Vídni. Současně Hejčl navštěvoval i přednášky na vídeňské bohoslovecké fakultě. Po složení dalších dvou rigorózních zkoušek byl 17. března 1899 promován na doktora bohovědy. Již na studiích královéhradeckého diecézního ústavu a pak zejména ve Vídni věnoval Hejčl výraznou pozornost biblickému studiu se zaměřením na Starý zákon. Jak to bývalo tehdy v církvi obvyklé, svěřil mu biskup další praktickou funkci, stal se vicerektorem diecézního kněžského semináře, od října 1901 do konce září 1902 byl ještě spirituálem a pak až do odchodu z Hradce Králové v roce 1909 přednášel všeobecnou pedagogiku. U nadaných a pro vědeckou dráhu perspektivních kněží se biskupově snažil, aby ti kněží byli dobře seznámeni s pastorační a vychovatelskou praxí a aby také získali dostatek organizačních zkušeností. Tak tomu bylo i v případě dr. Hejčla.

Po celou tuto dobu se vedle zmíněných povinností věnoval dr. J. Hejčl biblickému studiu. V roce 1904 získal na doporučení vídeňské teologické fakulty od ministerstva kultury a vyučování stipendium ke studijní cestě do Svaté země. Vedle Palestiny navštívil také lokality v Syrii a Egyptě. Při zpáteční cestě projel Itálií (Neapol, Pompeje, Řím ad.) a skončil v Mnichově, kde v letním semestru na filozofické fakultě studoval klínopisy assyrsko-babylonské (u prof. Hommela), vykopávky v Mezopotamii (prof. Bissing) a náboženství starých Egyptů (prof. Dyrhoff). Také v následujícím roce získal stejné stipendium z nadace bratří Lackenbacherů ke studiu v Berlíně, kde v letním semestru roku 1906 poslouchal známé orientalisty. V roce 1909 odjel ještě na čas do Paříže, aby zde prostudoval tamní památky starověkého Východu.

Výsledky svého studia a studijních cest se snažil Hejčl při první příležitosti využít v pedagogické praxi. V akademickém roce 1907/1908 zavedl v Hradci Králové v diecézním ústavu přednášky o assyrsko-babylonském písmu, jazyku a literatuře. Díky pochození ministerstva kultury a vyučování získal značnou částku na zřízení příruční orientalistické knihovny, aby studenti mohli psát kvalitní seminární práce z biblistiky a orientalistiky. V té době byl již u nás Hejčl dostatečně známým specialistou na biblickou problematiku, a to díky bohaté publikační činnosti. Vedle Časopisu katolického duchovenstva, což bylo naše reprezentativní odborné teologické periodikum, publikoval i v náboženském a denním tisku. Odborně byl Jan Hejčl nepochybně na vysoké úrovni, jak dosvědčují jeho studijní cesty a publikace, ale názorově patřil spíše ke konzervativnějším badatelům. Proto si získal i více sympatií u katolické hierarchie.

Projevilo se to v době (1907), kdy se v Olomouci dostal do potíží prof. A. Musil, evropsky uznávaný biblista a orientalista. V malých moravských poměrech a v mimořádně konzervativním prostředí olomoucké arcidiecéze se stal terčem útoků. Prof. Musil byl kupříkladu obviňován, že popírá zázraky. Když se hodlal veřejně bránit, arcibiskup F. Bauer mu to zakázal. Tehdejší katolický tisk přinášel články v závzu

„Musil nevěrec“, „Musil neznaboh“ apod. Prof. A. Musil ještě v roce 1907 podnikl další výzkumnou cestu do Orientu. O rok později o něj projevila zájem pražská teologická fakulta, jenže A. Musil byl jmenován řádným profesorem pomocných věd biblických a arabštiny na teologické fakultě vídeňské univerzity. Zde mu byla poskytnuta veškerá pomoc, aby mohl pokračovat v dalších výzkumech.

Za této situace, kdy z Olomouce odešel A. Musil, bylo třeba získat nového odborníka na Starý zákon. Přes silné prosazování německého kandidáta získal profesuru dr. Jan Hejčl, za něhož se velmi zasazoval také arcibiskup Bauer. Hejčlův profesorský dekret k 1. říjnu 1909 podepsal počátkem září císař František Josef I. Dr. Hejčl se stal profesorem biblického studia Starého zákona a semitských jazyků. Nikoli bez potíží a překážek mohl od akademického roku 1911/1912 otevřít seminář pro biblické studium Starého zákona, který na fakultě nebyl dosud zřízen. V té době se stal významným spolupracovníkem důležitých vědeckých projektů, Českého slovníku bohovědného, který zásluhou A. Podlahy začal sešitově vycházet v roce 1912. Do roku 1932 vyšlo pouze pět dílů po heslo „Itálie“ (poslední sešit č. 151, V. dílu seš. 7). Hejčl pro něj vypracoval řadu hesel od „Abela“ až po „Hebron“.

Mimo vzpomenuť Časopisu katolického duchovenstva publikoval v brněnské Hlídce a Poutníku jeruzalémském, v olomouckém Našinci a dalších. První jeho monografií s biblickou tematikou je práce *Das alttestamentische Zinsverbot im Lichte der ethnologischen Jurisprudenz sowie des altorientalischen Zinswesens*, která vyšla jako 4. sešit XII. svazku sborníku „Biblische Studien“ (Freiburg in Breisgau 1907, VIII + 98 s.). Práce byla velmi příznivě přijata odbornou kritikou. Z prací publikovaných v češtině vybíráme např.: *Do města Davidova z města Eliščina* (Hradec Králové 1909, 178 s.), *Ke svatyni Kananejské* (Hradec Králové 1911, 232 s.). Jeho monumentálním dílem je bezpochyby *Bible Česká* (I. sv. Praha 1913–1917, 1344 s., II. sv. Praha 1917–1921, 832 s. a III. sv. Praha 1921–1925, 1252 s.). K III. svazku napsal Arne Novák v Lidových novinách (15.5.1925, ranní č. 247) mimo jiné toto: „Obecné kultuře národní náleží velké životní dílo Hejčlovo, překlad i výklad *Knih Starého Zákona*, vydaný jako část *Bible České* v Dědictví Svatojanském. Jest to zralé ovoce dvanáctileté práce vynikajícího orientalisty a biblisty českého, již se teprve dostane ocenění. Jako katolický bohoslovec vychází olomoucký profesor biblického studia ovšem od Vulgaty, avšak všude přihlíží k původnímu hebrejskému, aramejskému a řeckému znění i ke starým překladům...“

Hejčlovy aktivity se však neomezovaly pouze na půdu akademickou a badatelskou. Zapojoval se do řady aktivit církevních, společenských i kulturních. Stál u kolébky Pedagogické akademie v Olomouci (první její místopředseda), byl členem Jednoty Cyrilské, Společnosti sv. Cyrila a Metoda, Jednoty duchovenstva pro arcidiecézi olomouckou, pracoval v Matici Cyrilometodějské, v Akademii velehradské, v Lidovém spolku pro pouť do Palestiny, v Katolické akci a mnoha dalších.

Vedle vědeckých ocenění se dostalo prof. Janu Hejčlovi i mnohých církevních hodností. Připomeňme z nich především titul papežského komořího (msgre), který obdržel 20. července 1921.

Prof. J. Hejčl zemřel 5. února 1935 ve věku 67 let. Zemřel zcela nečekaně uprostřed badatelské a pedagogické práce. Příčinou smrti bylo selhání srdce činnosti, k němuž došlo ve sborovně teologické fakulty v Olomouci krátce před jeho přednáškou. Pohřeb se konal 8. února. Rekviem sloužil olomoucký svätic biskup Jan Stavěl. Pochován je na centrálním hřbitově v Olomouci.

Msgre prof. J. N. Josef Hejčl patřil v první třetině 20. století k vynikajícím českým badatelům biblického studia Starého zákona a orientalistům. Vědeckou, pedagogickou i organizační činností výrazně přispěl k rozvoji olomoucké teologické fakulty.

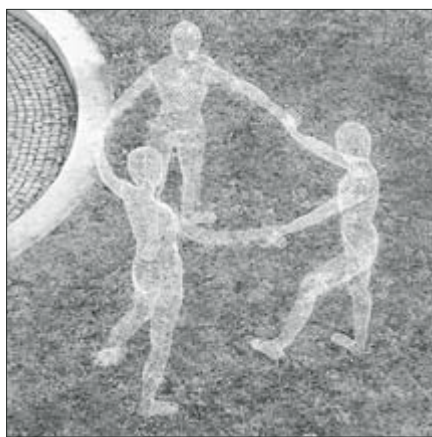
Prof. M. Pojsl, CMTF UP

STUDENTSKÁ RUBRIKA**Interkulturní zkušenosti z Bayreuthu**

V rámci spolupráce mezi Katedrou anglického a německého jazyka PdF UP v Olomouci a německou Katedrou interkulturní germanistiky Univerzity v Bayreuthu jsme měli mimořádnou příležitost navštívit během našeho čtrnáctidenního služebního pobytu vybrané semináře a přednášky zaměřené na rozvoj interkulturního dialogu a kompetencí na příkladu německé literatury a lingvistiky.

Zde jsou některé z našich četných postřehů:

Časově byl seminář o interkulturních dějinách německy psané literatury vymezen lety 1750–1830, tedy dynamickým obdobím německého osvícenství, hnutí *Sturm und Drang*, klasikou a romantismem. Jako konkrétní příklad práce v tomto semináři bych rád uvedl téma „Myšlenka tolerance v německém osvícenství: náboženská tolerance a politický konsenzus“. Seminář vedl literární historik Dr. Wolf D. Otto, který také sestavil pro účely své výuky skriptum vybraných textů. Seminář jsme zahájili analýzou Lessingova *Nathana*, abychom se dále mohli zabývat ukázkou

Na nádvoří Rektorátu UP byla instalována práce studentky Katedry výtvarné výchovy PdF UP V. Salingerové nazvaná *Tanec*. Autorka se inspirovala stejnojmenným obrazem H. Matisse a své dílo charakterizovala jako „nakrátko zkamenělý sen o tanci“, který má do univerzitního prostředí vnést více radosti a jásavosti.

-red-, foto -dan-

Desatero doktorandových přikázání

1. V jednoho boha věřití budeš. Svůj *monotheismus* pak prokážeš tím, že do knih jiných než těch tvým profesorem napsaných nepohlédneš, byť by všichni daleko široko kolem o jejich nedokonalosti promlouvali a tobě samému jejich nesrozumitelnost podezřelou se jevila.
2. Nevezmeš jméno boží nadarmo. K pomlouvám svého profesora se nepřipojíš a vtipy na něho vymyšlené šířit nebudeš, třeba by i dobře vymyšleny byly.
3. Pomni, abys den sváteční světlí. Svátečními budou ti dny páně profesorových přednášek, které nevynecháš ani v případě jejich kolize se schůzkou zvláště slibné povahy, posvícení i erotického filmu, stejně jako nebudeš pro tebe důvodem absence fakt, že pan profesor huňhá, není ho slyšet a prská na studenty v první řadě sedící.
4. Cti otce svého i matku svou. Pan profesor je ti otcem i matkou zároveň, a to i v případě, že s tebou zachází jako otčím a macecha dohromady. Pamatuji, že Jeniček a Mařenka by se byli nikdy nedostali k perníčku, kdyby je byla macecha z domova nevyhnala.
5. Nepokradeš. Ze spisů páně profesorových neopíšeš jedinou větu, aniž bys pramen svého vědění rádně necitoval. V případě pak, že oponent tvé disertace podrobí právě tuto větu zdrcující kritice, zapřeš se a vinu vezmeš statečně na sebe.
6. Nesesmilníš. Po dobu, kdy bude tvůj odborný růst probíhat pod páně profesorovým dohledem, pod

z textu W. von Humboldta o návrhu nové ústavy pro židovské obyvatelstvo z roku 1809. Tyto historické texty jsme pak mohli porovnat s myšlenkami textů moderních: *Lessing a tolerance* (Kreft, 1986) a *Tolerance a vzdělání* (Menze, 1993). V anotaci k tomuto semináři jeho vedoucí uvádí záměr zprostředkovat německy psanou literaturu v cizím kulturním prostředí.

Na semináři interkulturní lingvistiky bylo od první chvíle patrné, kam vyučující Dr. A. Bognerová směřuje. Celý jednosemestrální kurz se totiž odvíjí od centrální otázky: „Kdo, co, komu říká jakými prostředky, jakou formou a s jakým úmyslem?“ Ta se stala praktickým východiskem při hledání obecné jazykové teorie a lingvistického popisu jazyka. V hodnotném skriptu nazvaném *Základní kurz interkulturní germanistiky II.* uvedla autorka A. Bognerová nejen soubor rozličných cvičení, testů a otázek k probíraným okruhům jazykovědy (u nás součástí předmětu *Úvod do jazyka*), ale za velmi přínosné lze považovat výňatky z děl klasiků moderní lingvistiky (např. F. de Saussure, N. Chomsky, R. Jakobson atd.) a četné literární texty. Dobře koncipované skriptum přispělo značnou měrou ke zvýšení efektivity výuky. Induktivní metodou zkoumáním založené zčásti na poměrně důkladné domácí přípravě studentů se seminář přeměnil v živé diskusní fórum za aktivní spoluúčasti národnostně pestré studijní skupiny. Více než polovinu studentů tvořili cizinci z celého světa (např. Čína, Korea, Argentina atd.). Tato skutečnost dodala výuce jedinečnou atmosféru. Znalosti několika světových jazyků svých studentů a v jednom případě i znakové řeči dokázala Dr. Bognerová v právě probíraném okruhu věnovaném semiotice beze zbytku využít. Byl to zároveň příklad interkulturní komunikace realizované během semináře, která se stala pro všechny významným obohacením.

Uvedené příklady jasně ukazují o hledání souvislosti a zdůraznění aktuálnosti dané tematiky. Dobré východisko pro tento záměr však poskytují v případě Univerzity v Bayreuthu nejen dobře vybrané studijní texty, ale i rozmanitý původ jejich posluchačů. U nás jsou v tomto směru podmínky zcela jiné. Znamená to, že interkulturní studia u nás nemají význam či smysl? Tato otázka je až nápadně řečnická a dramatická. Zahraniční studenty si k nám „nahnat“ nemůžeme, tak nám nezbyvá nic jiného, než motivovat naše studenty formou volitelných nebo nepovinných seminářů.

Mgr. M. Machač, Mgr. J. Kubica,
Katedra anglického a německého jazyka PdF UP

V Olomouci díky lhotejnosti zvířel d'ábel

Námětem představení *Ďábel proti Bohu hostujícího Divadla Šumperk* byly hony na čarodějnice v Losinách a Šumperku, ale hlavně mlčení duchovních nadřízených v Olomouci.

Toto mlčení trvá dodnes. Postoj kněze, který proti procesům vystoupil, se podobá osamoceným bojovníkům v ekologických kauzách, nebo v případě Šumperského uměleckého divadelního ředitele, boji o uhájení politické nezávislosti jeho divadla. Celé představení je namířeno proti lhotejné většině, na kterou však posleze také dojde.

Tomuto představení nepředcházela žádná skandální pověst! Divadelní kritika tak zcela zklamala. Představení v Moravském divadle nejsou vnímána ve své společenské aktualnosti a vlivem nastolené mediální kultury už běžný divák nedokáže v divadle nalézt svou vlastní pří. Divadlo už za něho nemluví, jen si drží svá vyhrátá místa.

Pokud tyto instituce tak všeobecně fungují, není divu, že divadla, která plní svůj účel, jsou vnímána jako hlas volajícího na poušti. Šumperské představení se zabývá kanonizací místního katolického kněze, který se postavil v 18. století proti čarodějnickým procesům a byl za to upálen. Historickou existenci této postavy se může český dějepis pyšnit, přesto se tak neděje, protože Kryštof Alois Lautner byl Němec a katolík. Katolická církev ho nechala mučit a upálit, ale dnes přenáší všechnu zodpovědnost na tehdejší světskou moc. Zapomíná však na provázanost světské a duchovní moci v té době a dál poklidně bydlí v palácích, které byly vystavěny právě biskupem, který dal k jeho zabíjení svolení. Na nově vydané mapě poutních míst, vybavené erby olomouckých arcibiskupů, se nehorázně nachází i erb tehdejšího biskupa hraběte Karla J. J. Lichtenštejna. S restituovaným majetkem získala církev i morální zodpovědnost za dějiny své instituce, ve kterých má zodpovědně pokračovat. Přesto jsem neviděl v sále žádnou uniformovanou účast z jejich řad. Plakát lákající na představení však přece prý visel v sakristiích. Dne 10. 2. 2002 tak promarnili šanci – účastí na představení – odčinit křivdu, kterou Olomouc na Šumperku dopustila. Potvrdila by tak, že spojení mezi městy nezprostředkovává jen dálnice, ale i síť duchovních služeb, která funguje dodnes. Vždyť kdyby nebylo hrdinného odporu šumperského kněze, tak by se inkvizitor ve svém díle propracoval až do Olomouce, což měl i v plánu. Umučením tohoto kněze se však znemožnila a přešpatná politika církve i světské moci přestala páchat své nejhrůznější činy.

Co jsem však minil onou kanonizací na začátku? Kánon znamená řecky pravítko, vlastně rovný rákosový prut. Kanonizovaný světec je pak člověk, který si udržel nesehnutá záda. Šumperské divadlo si je udrželo, což se o jiných institucích říci nedá. Kanonizace, ať divadelní, či církevní, je pak vnímána jako falešné politikaření. Šumperské divadlo je ve svou snahou v našem kraji osamoceno, protože zde vládne nezdravá divadelní atmosféra. Z atmosféry nezaplňeného sálu jsem pak měl pocit, že celé představení bylo hozeno do ohně k údajným čarodějnicím a čarodějům, aby o našich pochybeních nezůstala zmínka.

Česká premiéra 15. září. Autorka hry a dramaturgie: M. Procházková, režie: J. Janeček, scéna a kostýmy: K. Novotná, hudba: P. Rezek, hráli (podle pořadí mých sympatií): P. Král, A. Pyško, J. Vyslouzilová, B. Pavlíková, V. Gotwald, M. Heidenreichová, L. Storková, P. Komínek, P. Jeřábek, Z. Stejskal, P. Sutory, J. Konečný a další.

L. Nozar, student FF UP

Jen to je ztraceno, čeho se sami vzdáváme.

Theodor Lessing (* 8. 2. 1872)

Jasnost je zvodilostí literáta.

Jules Renard (* 22. 2. 1864)

Pravdy je možné šířit, ale není možné je vnucovat.

Stefan Zweig († 23. 2. 1942)

S. Komenda

Diskuse, názory, ohlasy

Tak nám zase přidali, pane asistente

V únorovém výplatním termínu (mzda za leden) bychom skutečně měli mít všichni o nějakou tu stokorunu navíc.

Po počáteční všeobecné euforii, že se zvýšení mezd projeví i na vysokých školách, jsou opět slyšet především ti, které bych nazval věčnými nespokojenci. Ti říkají: Není to vlastně přidání, je to vyrovnávání inflace, zaslužíme si mnohem více, podívejte se jinam, jak tam jsou vysoké platy na vysokých školách, to chceme do Evropy, podívejte se na platy senátorů a poslanců a co oni dělají apod. Obvykle slyším tyto řeči ve spojení s tím, co vlastně dělají odbory na fakultě. Pokud se mne zeptá odborář, zkusím mu situaci vysvětlit, jak je mou povinností vyplývající z funkce předsedy KOR VOS, popřípadě předsedy odborů na PdF UP. Zaráží mne však skutečnost, že nejvíce nespokojenci je v řadách těch, kteří považují placení členských příspěvků pro odbory za hloupost a členství v odborech za přežití minulé doby. Těch se musím jizlivě ptát, co dělají oni, kromě toho, že věčně nespokojení po straně nadávají na poměry na UP.

Uznávám však, že jejich názory se značně přibližují mým. Její Magnificence paní rektorka, pan kvestor, páni děkani ode mne slyšeli několikrát, že jsem přesvědčen o tom, že nás zaměstnavatel vykořisťuje, což se dá lehce odůvodnit stabilním počtem pedagogů UP a zhruba dvojnásobkem studentů od roku 1990. Nikdo z výše uvedených to nepopírá. Ale na druhou stranu nám nikdo do očí neřekne, že se dá dávat vykořisťovat dobrovolně, že můžeme svá místa na UP nabídnout k dispozici. Oceňuji slušnost našeho zaměstnavatele, vážím si ale také těch, kteří dokáží i s touto myšlenkou pracovat na UP tak, že za nimi jsou vidět výsledky srovnatelné s těmi v zahraničí, kde by měli plat vyšší.

Plát je vidět ihned. Ale život snad není jen záležitost peněz (i když uznávám, že v některých domácnostech už tomu tak je – např. u nezaměstnaných). Domnívám se, že právě zaměstnání na UP nám poskytuje i některé výhody, jež v jiných zaměstnáních nenajdeme.

Všichni např. toužíme po svobodě – národní i osobní, v politice i v zaměstnání. Naše akademické svobody jsou značné a já si jich vážím.

Vezměme si např. sociální jistoty. Kromě učitelů mají všichni zaměstnanci pracovní smlouvu na dobu neurčitou. Odbory navrhuji, aby tomu tak bylo i u učitelů, kteří prošli dvojím konkurzem – pan prorektor Horák říká, že v západních zemích tomu tak povětšinou je, paní rektorka tuto myšlenku neodmítá, pouze ji ponechává na zvážení děkanům, na něž delegovala pravomocí zaměstnavatele. Proto bych pány děkany znovu vyzval, když mnozí říkají rádi ono A (jak musíme dělat jako na západě, jak publikovat, jak se demokraticky chovat apod.), aby řekli i B – a jednali podle výše uvedeného. Řekl bych, že obzvláště generace těch, kdo jsou na UP již mnoho let, prošli více než dvěma konkurzy a dalšími prodlouženými pracovní smlouvami, by si to jednak zasloužila, jednak by to přispělo k jejímu klidu, protože (jelikož k ní patřím) víme, že už povolání měnit nechceme a také nemůžeme, protože by nás asi nikde nebrali. Bylo by to prostě od pánů děkanů FÉR.

K sociálním jistotám na UP dále řadím jistotu výplatních termínů (zatím se nestalo jako mnohde

jinde, že by nám mzda byla jen slíbena), dále máme jistotu placení sociálních a zdravotních pojištění, správnosti odvádění daní apod.

Sám si hodně vážím možnosti pracovat jednak s mládeží, jednak s kolegy, kteří již mnoho dokázali, jsou uznáváni ve svém oboru apod. Je to tedy věc společenské prestiže vysokoškolského učitele – a ta je i přes nízké platové ohodnocení vysoká.

Chci tímto článkem odpovědět všem těm, kteří naši alma mater osocují, že se o ně málo stará. Měli by si vše dát do řádných souvislostí. Ono to zvýšení platů nepřišlo samo od sebe. VOS jednal s MŠMT již dávno před říjnem 2001, my se zaměstnavatelem taktéž. Ale právě proto, že jednáme, také víme. Víme, že na mzdy je možno přidělit pouze určitou (a na UP značnou) část přidělených peněz. Rektori nás dříve neustále nabádali k trpělivosti. Ke cti Její Magnificence musíme kromě jiného říci, že to bylo právě vedení UP, které se razantně ozvalo jako první v republice. Ke cti Českomoravské konfederace odborových svazů a pana Falbra osobně zase musíme říci, že nás silně podpořili v jednání s panem ministrem Zemanem. (Tady můžeme vidět, co to je odborářská síla – ve chvíli, kdy nás podporuje konfederace odborových svazů, už nejednáme jen z pozice zástupců cca 27 000 členů VOS, ale cca 1 500 000 odborářů celé republiky a je to znát.) Dílo se podařilo, zvýšení platů se uskutečnilo.

Proč je takové a není vyšší? Opět je nutno si uvědomit, kolik peněz UP na mzdy má a jak hospoda-

ří jednotlivé fakulty. Víme že vyšší tarify by některé fakulty neunesly. A doba, kdy jedna fakulta neustále doplácela na špatné hospodaření druhé, již snad také pominula. (I jako odborář, pro kterého členství v odborech je vlastně zhmotnělá solidarita s jinými, říkám: Někdy jako někdy, ale pořád ne!)

Nakonec bych chtěl jako předseda KOR VOS UP poděkovat našemu zaměstnavateli paní rektorce UP, panu kvestorovi (a v delegované podobě i pánům děkanům a jejich tajemníkům) za seriózní přístup ke kolektivnímu vyjednávání. S výsledkem jsme pro tuto chvíli spokojeni, členské základně pak mohu slíbit, že naše snažení dosažením této meze nekončí. Od členské základny však očekáváme, že bude aktivnější a počty odborářů nebudou klesat. Mírný optimismus nám nalila nově vzniklá organizace VOS na FF UP pod vedením dr. L. Ptáčka.

A protože tak nikdo oficiálně a nahlas neučinil, zpětně děkuji všem, kteří nám na konci roku 2001 umožnili, abychom si mohli jeden den vzít práce domů a dva dny měli p l a c e n é volno. Ne každý si totiž tento fakt uvědomil, mnozí to považovali za samozřejmost. Těm bych chtěl sdělit, že tento dárek má i finanční hodnotu a že skoro nikde tak hodného Ježíška jako my na UP neměli.

Opožděně přeji všem zaměstnancům UP do roku 2002 jen tak dobré zprávy, jako je ta v nadpisu, a aby se uměli radovat i z malíčkostí.

Dr. V. Klupal, Ph.D., předseda KOR VOS UP

Ad: „Na Rektorátě UP bude zřízena valutová pokladna“

(Žurnál UP č. 17/2002 z 8. 2. 2002)

Revize konané na zahraničním oddělení RUP a v centrální pokladně UP v roce 2001 konstatovaly, že na UP není dostatečně zabezpečena manipulace s hotovými penězi, zejména pak s cizími valutami. Jejich závěry a doporučení byly opakovaně projednávány ve vedení UP, které rozhodlo, že na UP bude otevřena valutová pokladna pro potřeby celé UP. To, že jejímu otevření zabránila řada provozních překážek, je nyní jiná věc. Tolik ke genezi jejího vzniku.

K činnosti, funkcím a vzájemným vazbám valutové pokladny byl zpracován návrh příkazu kvestora UP, kterým měl být vymezen provoz pokladny. Tento příkaz nebyl zatím schválen ani vydán, byl pouze postoupen tajemníkům a ředitelům součástí UP „do prvního čtení“. Takže různé poznámky v textu měly charakter vysvětlivek pro čtenáře. Škoda, že mj.

právě tyto poznámky v textu se staly terčem pisatelčiny kritiky.

Postrádám logiku i v tom, že pisatelka uvádí, že příkaz kvestora UP o valutové pokladně se na FF UP ještě „nedostal“, avšak v rozporu s tímto tvrzením ho komentuje.

V resortu kvestora UP bývá zvykem, že všechny směrnice, příkazy a pokyny odtud vycházející procházejí fázemi projednávání. Všichni vyjadřují své připomínky.

Materiál se dopracovává v dalších verzích do takové podoby, aby byl reálný a mohl být schválen a vydán. To se děje běžnými cestami (ústně, e-mailem, telefonem apod.), zde však poprvé cestou Žurnálu UP, což nepokládáme v některých případech právě za nejšťastnější řešení.

Ing. J. Galuška, vedoucí ekonomického odboru UP

... A PŘÍŠTÍ TÝDEN...

25. – 27. ÚNOR
Mistrovství ČR v lyžování sluchově postižených. Závod. Praděl. Pořádá Fakulta tělesné kultury UP, ČSNS – SKIVELLO Olomouc.

26. ÚNOR
Semínář z univerzální algebry a uspořádaných množin. Prof. I. Chajda, DrSc. (PřF UP Olomouc): *Zobecnění relativní pseudokomplementace ve svazech*. Posluchárna č. 301 v Olomouci-Hejčíně, Tomkova 40, 13 hod. Pořádá Katedra algebry a geometrie PřF UP.

Klub sebevrahů. Divadlo Polárka, Brno. Divadlo hudby 19.30 hod.

27. ÚNOR
3×0 (Olomoucké Otolaryngologické Odpoledne). Semínář. Divadlo hudby. Pořádá Otolaryngologická klinika LF UP.

Oswald Spengler: Historiografie ve slepé uličce?
Doktorské čtení – PhDr. J. Jílek. Katedra historie FF UP,

posluchárna č. 13, 16.45 hod. Pořádá Katedra historie FF UP.

RNDr. Oldřich Vrána, CSc. (Biofyzikální ústav AV ČR, Brno): *CISPLATINA. Nová historie staré molekuly*. Posluchárna anorganické chemie, Křížkovského 10, 14 hod. Pořádá Katedra anorganické a fyzikální chemie PřF UP společně s olomouckou pobočkou ČSCh.

Jan Burian – Dánský večírek. Divadlo hudby, 19.30 hod.

28. ÚNOR
Dr. P. Kováč: Saint-Chapelle v Paříži. Cyklus přednášek Katedry dějin umění FF UP na téma Současný stav bádání. Katedra teorie a dějin výtvarného umění, Wurmova 13, posluchárna č. 3, 15 hod.

Studentský biograf: I. Bergman – Persona (Švédsko, 1966). Filmový sál FF UP, Křížkovského 14, 20 hod.

-red-

Pociťujete nedostatek konkrétních a aktuálních informací? Chcete se něco více dovědět o některém pracovišti UP? Máte dotazy na některého z představitelů akademické obce UP? Víte o zajímavých akcích na UP? Chcete se podělit se svými názory, postřehy a připomínkami s ostatními členy univerzitní obce? Využijte e-mailu, pište, faxujte na adresu redakce Žurnálu UP nebo nás přijďte navštívit osobně na Křížkovského 8!
Redakce Žurnálu UP.